

Steigiame grupę pataisos įstaigoje

Vienas, pagrindinis tikslas

Anoniminių alkoholikų grupės steigimas *kalėjime* yra pagrįstas šios įstaigos administracijos ir žmonių iš AA bendradarbiavimu ir tarpusavio supratimu. Naujos grupės laikosi taisyklių ir nuostatų, kuriuos apibrėžia kalėjimo vadovybė duodama leidimą AA grupei veikti.

Labai svarbu kiekvienam aiškiai suprasti, ką anoniminiai alkoholikai gali ir ko negali daryti, padėdami alkoholikams pataisos įstaigoje, taip pat kai jie bus paleisti į laisvę. Ir kalėjime, ir laisvėje AA grupė turi tik vieną tikslą - perduoti žinią kenčiantiems alkoholikams.

Kaip pradėti

AA grupė bet kurioje pataisos institucijoje pradeda veiklą nuo tos įstaigos pareigūnų duoto leidimo ir bendradarbiavimo su jais. Paskui dera atlikti dar keletą dalykų. Tolesni veiksmai yra kiek skirtingi kalėjimuose ir kitose pataisos įstaigose, bei areštinėse, - jie bus aptarti atskirai.

Susirinkimai nustatyti veiklos kryptį

Pirmiausia turi įvykti susirinkimas dalyvaujant administracijai ir žmonėms iš AA draugijos, kurie dirbs su naująja grupe. Susirinkimas skirtas apibrėžti *svarbiausias* naujos grupės veiklos *taisykles*. Pagrindines taisykles nustato administracija, jos turi būti surašytos ir pateiktos kalėjimo grupės nariams ir artimiausioms AA grupėms, kurios prisidės prie kalėjimo grupės veiklos.

Į veiklos kryptis įeina: kur ir kada rinksis grupė; sąlygos, kurių turi laikytis ateinantieji iš laisvės anoniminiai alkoholikai, dalyvaujantys susirinkimuose.

Gera pradžia

Yra trys būdai suburti grupės narius: 1) savanoriškas atsiliepimas į skelbimą, kad kuriama grupė; 2) neoficialus kapeliono ar kurio kito kalėjimo tarnautojo pakvietimas; 3) pareigūno parinktų kalinių skyrimas lankyti grupę.

Kadangi vienintelė sąlyga būti AA nariu yra nors mesti gerti, netinka, kad priklausomi nuo narkotikų ne alkoholikai taptų grupės nariais; tačiau kaip ir visi kiti, jie gali lankytis atviruose grupių organizuojamuose susirinkimuose.

Grupės globėjai

Laikas grupei pradėti veikti. Atsakomybė už tai dažniausiai patikima dviem globėjams. Vienas globėjas yra iš pataisos įstaigos tarnautojų – dažnai tai kapelionas, socialinis darbuotojas ar konsultantas; kitas globėjas – anoniminis alkoholikas iš laisvės.

Jei nariai renkasi savanoriškai, iš anksto turi būti paskelbta apie grupės įkūrimą, taip pat viešas kvietimas, kur ir kada ateiti. Pirmasis minėtų dviejų globėjų darbas yra paruošti skelbimą ir pasirūpinti, kad jį pamatytų visi kaliniai. Tam yra keli būdai: kalėjimo laikraštis, viešas kreipimasis (tinka valgykloje), skelbimų lenta, iš lūpų į lūpas.

Pirmasis susirinkimas yra organizacinis, jame dalyvauja globėjas iš kalėjimo ir administracijos atstovas, globėjas iš AA ir suinteresuoti kaliniai.

Organizacinis susirinkimas

Ši susirinkimą gali vesti globėjas iš kalėjimo. Administracijos atstovas pasveikina atėjusius ir paaiškina, dėl ko anoniminiai alkoholikai buvo pakviesti ateiti į kalėjimą. Jis gali pateikti tam tikros informacijos, tokios kaip nusikaltimų apsvaigus alkoholiu statistika, *buvimo AA nariu reikšmė tam, kad rečiau nusikalstama per bandomąjį laikotarpį išėjus į laisvę* ir t. t. Paskui susirinkimo vedėjas paaiškina, kodėl kuriama tokia grupė ir išdėsto pirmuosius veiksmus, kurie jau padaryti.

Toliau, jei, pavyzdžiui, susirinkimą veda globėjas iš AA, jis papasakoja apie AA draugiją, galbūt jos kūrimosi istoriją, raidą, kaip AA veikia kitose pataisos įstaigose, kaip jie padeda kaliniams lengviau grįžti į gyvenimą su AA grupių iš laisvės pagalba.

Globėjas iš AA paaiškina, kas yra AA grupė ir kaip ji veikia, tai

yra apie susirinkimus ir narių bendravimą.

AA globėjas taip pat paaiškina, kaip galima bendradarbiauti su netoliese esančiomis AA grupėmis, ir kaip nauja grupė yra susijusi su visa AA draugija. Kalbama apie *Didžiąją knygą* („Anoniminiai alkoholikai“), AA konferencijų patvirtintą literatūrą, susirašinėjimą su AA Tarnybos biuru, apie kalėjimų grupių leidžiamą spaudą.

AA globėjas gali pasiruošti šiai kalbai gavęs iš Tarnybos biuro nemokamai komplektą kalėjimui skirtos AA literatūros: Didžiąją knygą, žurnalų, straipsnių spaudoje. Kartais Tarnybos biuras gali parūpinti straipsnių, parašytų pataisos įstaigų AA grupių narių, arba, jei pavyks, ta, pasirūpinti, kad kitos kalėjimų grupės jų atsiųstų.

Vienas dalykas, kuris būtinai turi būti paaiškintas, yra: kodėl kaliniams reikalinga AA veikla. Svarbu tai, kad AA programa kalba kur kas daugiau, nei tik apie negėrimą. Anoniminiai alkoholikai – tai gyvenimo būdas; jų sėkminga veikla kalėjimo grupėse rodo, kad ši programa gali padėti kaliniams alkoholikams gyventi blaiviai ir laimingai – tiek kalėjime, tiek išėjus į laisvę.

Besikuriančiai kalėjimo AA grupei taip pat tinka pabrėžti, kad AA nežada jokių paslaugų iš laisvės ir jokių išskirtinių teisių kalėjime. AA draugija reikalinga *blaiivybei*.

Kai AA globėjas baigia kalbėti, tinkamas laikas atsakyti į klausimus. Tai būna naudinga ir natūraliai leidžia pereiti prie baigiamosios dienotvarkės dalies – tarnautojų išrinkimo.

Paprašius tos vietovės AA tarnybų, jos pateiks informatyvų draugijos pristatymą kalėjime. Medžiaga jam gali būti parengta pagal jūsų pageidavimus. Į darbotvarkę galima įtraukti vieną ar kelis filmus apie AA, taip pat vieno ar kelių AA narių pasakojimus tema „Kas yra AA draugija ir kas ji nėra“.

Tarnautojai ir komitetai

Gal tiktų pradžioje išsirinkti tik laikinus tarnautojus – sekretorių ir organizacinį komitetą, jie galėtų tarnauti, kol grupės veikla dar tik prasideda. Tai paskatins keletą narių įsitraukti į veiklą ir padės kiekvienam pajusti, kad tai yra jų grupė.

Vėliau, kai grupė jau veikia ir nariai daugiau žino apie AA ir apie vienas kitą, jie gali išsirinkti tokius tarnautojus, kokie grupei reikalingi. Daugelyje grupių šie tarnautojai nuolat keičiasi.

AA grupės veiklos niekas nereguliuoja. Tiesą sakant, yra AA draugijoje tradicija, kad kiekviena grupė veikia savarankiškai, tai yra gali turėti daug tarnautojų, arba keletą, – kaip ji nori. Ji yra laisva tvarkytis pagal savo poreikius, išskyrus tuos dalykus, kurie gali turėti įtakos kitoms AA grupėms ar visai draugijai.

Daugelio kalėjimo grupių pagrindinis tarnautojas yra *sekretorius*, jis rūpinasi grupės ryšiais su globėjais ir kalėjimo pareigūnais, taip pat yra ryšininkas su visa AA draugija.

Kol kiti to nesiėmė daryti, sekretorius yra atsakingas už: susirinkimų organizavimą su globėjų pagalba; pranešėjų (pasisakančiųjų) pakvietimą; vis kitų narių skyrimą vesti susirinkimus kiekvieną savaitę. Sekretorius taip pat rūpinasi, kad grupė turėtų AA brošiūrų ir knygų.

Turbūt esminis sekretoriaus darbas yra ryšiai. Labiausiai neatidėliotini ryšiai bus su artimiausiomis AA grupėmis ir nariais.

Grupės sekretorius paprastai taip pat nuolat *palaiiko ryšį* su AA Tarnybos biuru. Kai kuriais atvejais, kai kalėjimas įsikūręs kur nors toliau, grupės ryšys su Tarnybos biuru yra pagrindinis informacijos šaltinis, skatintojas ir įkvėpėjas. Sekretorius taip pat turėtų turėti ryšį su kitų kalėjimų AA grupėmis – kai leidžiama, tiesiogiai ir, žinoma, per Tarnybos biurą.

Pradžioje grupė gali turėti tik vieną tarnautoją – sekretorių, ir vieną komitetą – *organizacinį*. Šis komitetas turėtų veikti kartu su

globėjais ir sekretoriumi, kad grupė sėkmingai dirbtų. Komiteto nariai paprastai daro viską, kas reikalinga. Vėliau grupė gali norėti turėti *tarnybos komitetą*, prižiūrintį, kad patalpa susirinkimams būtų paruošta, o po jų – sutvarkyta.

Programos komitetas gali būti reikalingas rengti pranešėjų susirinkimams, juos pakviesti, ir kad kalėjimo vadovybė žinotų, kas atvyksta ir iš kur.

Gali būti *komitetas*, kuris pasirūpina, kad visiems būtų kavos ir viso to, ką leidžia turimos lėšos, pvz., pyragaičių, sausainių. Tarp kitko, *kavos gėrimas* po susirinkimų yra ne tik įprastas dalykas AA draugijoje, tai ir svarbi anoniminių alkoholikų bendravimo dalis. Nevaržomi pokalbiai ir keitimasis nuomone apie AA programą, vykstantys geriant kavą, dažnai yra tokie pat vertingi, kaip ir susirinkimai.

Areštinės grupė

Kadangi bausmės laikas areštinėje (laikinojo sulaikymo įstaigoje) dažniausiai trumpesnis, AA miesto ar apskrities areštinėje veikia truputį kitaip, negu kalėjime. Kol kas yra tik kelios nuolat ar ne nuolat veikiančios AA grupės (JAV). Kadangi areštinės gyventojai greitai keičiasi, *laisvėje esantys* anoniminiai alkoholikai, būtinai bendradarbiaudami su areštinės pareigūnais, rengia susirinkimus ir toliau bendrauja su asmenimis, kai jie išeina į laisvę.

Veiksmai, kuriuos reikia atlikti perteikiant AA programą areštinėse, yra labai panašūs į aprašytuosius kalėjimui: įvadiniai susirinkimai dalyvaujant miesto ar apskrities areštinės pareigūnams; bendras supratimas apie areštinės taisykles, nuostatus ir apribojimus; ryškiai akcentuojami abiejų pusių įsipareigojimai.

Kaip grupė veikia

Kai grupė išsirenka pirmuosius tarnautojus, ji yra pasiruošusi padėti kaliniams geriau suprasti, kas yra Anoniminių alkoholikų draugija.

AA programa buvo pavadinta veiksmo programa. AA stiprybė, atrodo, kyla iš narių asmeninio dalyvavimo ir visiško pasidavimo. Dvigubai svarbu, kad būtų AA narių, tarnaujančių pataisos įstaigų grupių veiklai, ir jie turėtų periodiškai keisti vieni kitus.

Tapatinimasis su visa draugija

Svarbu, kad grupė, taip pat ir kiekvienas jos narys, pajustų stiprų tapatumo su AA draugija jausmą.

Globėjai turėtų padaryti viską, kad grupė taptų kiek įmanoma savarankiška, ir galėtų perteikti kiek galima daugiau žinios *iš laisvės*. Ryšiai su netoliese esančiomis grupėmis ir nariais bus pats svarbiausias veiksnys *uždarai* grupei susitapatinti su visa draugija. Kadangi lankytis kalėjime galima ribotai, globėjai gali ieškoti ir kitų būdų perduoti AA žinią.

Kai kurių kraštų pataisos įstaigų grupės yra dalis AA tarnybos struktūros. Pavyzdžiui, uždarnosios grupės atstovas gali būti įgaliotas balsuoti arba balsuoti per tarpininką iš laisvės regiono ir šalies AA susirinkimuose. Kai kurios įstaigos duoda specialų leidimą grupės atstovui lankytis šalies tarnybos susirinkimuose.

Padedą ir literatūra. Svarbiausias tekstas yra knyga „Anoniminiai alkoholikai“ (dar vadinama Didžiąja knyga). Ją galėtų perskaityti, ir ne vieną kartą, kiekvienas AA narys. „Geriau negu sėdėti kameroje“ – tai brošiūra, kur perteikta patirtis žmonių, kurie surado AA kalėjime ir pasakoja, kaip jie išliko blaivūs išėję į laisvę. Galima įsigyti ir filmą ar vaizdo kasetę, parengtą pagal šią brošiūrą. Yra

ir kitų knygų, taip pat ir nemažai brošiūrų (sąrašas gale), kuriose rašoma svarbių dalykų apie AA. Visada geriau, jei grupės nariai gali surinkti pinigų, reikalingų literatūrai ir AA žurnalams įsigyti. Bet jei nepavyksta to padaryti, globėjai galėtų rasti būdų padėti, kreipdamiesi į šalyje, regione ar toje vietovėje veikiančias pataisos ir gydymo įstaigas besirūpinančias AA tarnybas.

Grupės veiklos vadovėlis (aplanke susegtos svarbiausios brošiūros ir kita informacija) turėtų būti siunčiamos kalėjimo grupės sekretoriui nuo tada, kai grupė ir sekretorius atsiranda Tarnybos biuro sąrašuose; kiekvienas grupei iškilęs klausimas skatina grupės *prita-pimo* jauseną.

Susirinkimai

AA veiklos šerdis yra susirinkimai. Uždari susirinkimai yra skirti tik alkoholikams. Visi besidomintieji gali lankytis atviruose susirinkimuose. Daugumoje pataisos įstaigų susirinkimai vyksta pagal reguliarių grafiką. Susirinkimų forma galima įvairi. *Pokalbių* susirinkimuose naujokai gali gauti atsakymus į savo klausimus. Pranešėjų susirinkimuose taikoma įprastinė AA schema: *koks aš buvau, kas įvyko ir koks esu dabar, būdamas AA.* Šie pasakojimai padeda naujokams identifikuoti save kaip alkoholiką. AA sveikimo pamatas yra Dvylika žingsnių, dėl to daugelis grupių rengia *Žingsnių susirinkimus*. Susirinkimo pradžioje jo vedėjas gali trumpai papasakoti ką nors iš savo istorijos ir trumpai pakalbėti apie konkretų tą dieną aptariamą Žingsnį. Tada leisti kitiems pasisakyti. Kiekvienos formos susirinkimas pasitarnauja vis kitam tikslui; visos formos tinka.

Pokalbių susirinkimai

Pradžioje yra naudinga, kai susirinkimuose dalyvauja abu globėjai, gal ir atėjusieji iš laisvės AA, vienas ar du, kad atsakytų į kai kuriuos klausimus ir kad susirinkimai nenutrūktų, jei įsivyrėja tylą.

Tačiau kai grupės nariai daugiau sužino apie AA, ateinančiųjų iš laisvės nebūtinai reikia, ir globėjai gali nebedalyvauti pokalbiuose, jei tik jų nuomonės neklausoma. Tokie veiksmai teisingi, nes AA draugijoje nebūna jokių ekspertų; tikslas yra visada padrąsinti kiek įmanoma aktyviau dalyvauti pačius grupės narius.

Pranešėjų susirinkimai

Pranešėjų susirinkimai dažniausiai planuojami savaitgaliais, kad lankytojams – pranešėjams iš AA būtų lengviau ateiti ir vesti šiuos susirinkimus. Anoniminiai alkoholikai iš laisvės suteikia grupei geresnę ryšį su AA draugija, galimybę susitikti įvairesniems AA nariams ir išgirsti daugiau asmeninių pasakojimų ir patirčių apie AA programą.

Vis dėlto vėliau globėjai patars, kad grupė pati rūpintųsi pranešėjais – kad ir iš jų pačių.

Nors niekas nėra verčiamas kalbėti AA susirinkimuose, kalbėjimasis yra svarbi AA veiklos dalis. Kiekvienam turėtų būti suteikta teisė pasisakyti.

Žingsnių susirinkimai

Susirinkimo pirmininkui derėtų pasidalyti savo patirtimi, kaip jis dirbo pagal Žingsnius. Grupėse galima skaityti iš knygos „Dvylika žingsnių ir Dvylika tradicijų”, ir tada kalbėtis. Daugelis grupių suprato, kad naudinga klausytis garso įrašų apie Žingsnių patirtį.

Proginiai susirinkimai

Yra keletas būdų, kaip organizuoti susirinkimus *tam tikromis progomis*. Dažniausiai būna *jubiliejiniai* susirinkimai: kiekvienų metų pabaigoje grupė rengia šventę, kurioje gali dalyvauti globėjai, administracija ir kiti. Asmeniniai jubiliejai pažymimi kaip kieno nors asmeninės *blaivybės sukaktys*, jie dažnai būna patys patraukliausi.

Daugiau informacijos apie grupės veiklą galima rasti brošiūroje „AA grupė“.

Atlikusieji bausmę AA nariai

Kai pataisos įstaigos nariai išeina į laisvę, jie beveik visada nori toliau būti su anoniminiais alkoholikais toje vietovėje, į kurią vyksta. Tačiau kartais sutrikę, jaudindamiesi ar neįprastai jausdamiesi laisvėje jie atidėlioja atėjimą į vietinę AA grupę ir niekuomet nebeprisiruošia.

Tokiu atveju grupės globėjas galėtų gauti pataisos įstaigos grupės nario sutikimą, kad, kai šis išeis į laisvę, su juo susitiktų tos vietovės AA nariai ir jie drauge ateis į AA grupę.

Kreipęsis į Tarnybos biurą, pataisos įstaigos grupės globėjas gali rasti būdą, kaip susisiekti su vietiniu kalėjimais besirūpinančiu komitetu, ar tiesiog su anoniminiais alkoholikais, ir jie padėtų buvusiam *nuteistajam* – AA nariui sklandžiai adaptuotis AA gyvenime *laisvėje*.

Šis paskutinis veiksmas gali būti svarbiausias iš visų, nes patirtis rodo, kad pirmosios kelios valandos nuteistajam išėjus į laisvę gali būti labai sunkios. Kai išlaisvintasis ar išlaisvintoji patenka tiesiai į vietinės AA grupės rankas, jam daug mažiau galimybių atkristi – ir grįžti į kalėjimą arba areštinę.

